

Výroční zpráva  
za rok 2019



Green Foundation, nadácia  
Sídlo: Búdková cesta 22, 811 04 Bratislava  
IČO: 501 022 81  
Registrační číslo: 203/Na-2002/1130  
Správce: Matúš Stračiak  
E-mail: matus.straciak@greenfoundation.eu  
www.greenfoundation.eu

## OBSAH:

Vize nadace.....	3
Stručná historie.....	4
Akademie sociální ekonomiky.....	5
Vzdělávací program Roots&Shoots.....	6
Blumentálská parta.....	7
Nadační vila Búdka 22.....	8
Přehled příjmů podle zdrojů a jejich původu .....	9
Přehled výdajů.....	10
Ostatní.....	11

Probíhající technologická revoluce (tzv. čtvrtá průmyslová) vytváří tlak na zavedené mechanismy spravování společnosti (zejména v důsledku vysokého napětí mezi tempem zavádění nových technologií a schopností jedinců a institucí na změny adekvátně reagovat a současně novými typy nerovností daných přístupem k těmto technologiím). To celé na pozadí (o to ale s větší intenzitou v blízké době) doprovází narážení na či už dokonce překročení limitů čerpání přírodních zdrojů projevující se zejména kolabující biodiverzitou planety a klimatickou změnou. Současná společnost se tak dostává do stavu větší a větší zranitelnosti.

V minulosti průmyslové revoluce přinesly zcela novou dynamiku do společenských vztahů a významným způsobem zvyšovaly kvalitu života jednotlivce. Turbulentní změny však doprovázela celá řada negativních dopadů způsobených nepřipraveností/nemožností části společnosti využít změn ve svůj prospěch. V tom se současná změna liší od předešlých. Nyní disponujeme vysokými standardy ochrany lidských práv a právní a demokratický stát zaručují dostatečné rámce účasti společnosti a jednotlivců na správě věcí veřejných, tedy i směřování společnosti. Tady ale narážíme v současnosti na zvyšující se míru nedůvěry společnosti vůči svým institucím a sobě navzájem.

V důsledku výše zmíněného je potřeba redefinovat představu kvality života (a způsoby jejího naplňování), vytvořit kapacity pro zvládnutí změny (zejména odborné, ale i politické a občanské) a vybavit jedince dostatečnými schopnostmi akcelerující změnu pozitivně a aktivně zvládnout ve svůj prospěch. Je nutné předejít riziku „privatizace“ změny novými centry moci (technologickými a průmyslovými společnostmi) a v důsledku tak růstu nerovností a novým „poraženým“. To se povede pouze za úzké spolupráce všech zainteresovaných stran a zejména zvýšenou demokratizací společnosti, dostatečně gramotnou se se změnami aktivně a odpovědně vyrovnat.

#### Vize nadace

Green Foundation jako silná nadace se střeoevropským dopadem, přispívající společnosti v přípravě na zvládnutí výrazných globálních změn spojených zejména s nástupem nových technologií a klimatické změny. Za tím účelem nadace vytváří provázené programy, které jsou schopné identifikovat a sledovat společenský a environmentální dopad technologií a současně využít jejich potenciálu v praxi, stejně tak jako připravit společnost na život s nimi.

## Stručná historie nadace

Green Foundation byla založena 22.12.2015 s cílem institucionalizovat dlouhodobé filantropické aktivity jejího zakladatele, slovenského IT investora Borise Zeleného. V tomto duchu nadace v roce 2016 realizovala podporu drobných projektů třetích subjektů a několik vlastních.

Na konci roku 2016 došlo ke změně vedení nadace a byl zahájen dvouletý proces redesignu nadačních aktivit. Prvním krokem bylo vytvoření nové správní rady, složené ze zkušených osobností z různých oborů se střeoevropským působením (česko-rakousko-slovenským). Vedle zakladatele a předsedy správní rady Borise Zeleného jimi jsou: Ondřej Liška (ředitel nadace Porticus pro střední a východní Evropu, Blízký východ a severní Afriku a bývalý ministr školství České republiky a předseda Strany zelených), Milan Lapin (profesor klimatologie na Univerzitě Komenského), Martin Hausenblas (podnikatel a filantrop, aktivní v oblasti vývoje a zavádění autonomní sdílené elektromobility a rozvoje Ústeckého kraje v České republice) a Ján Orlovský (ředitel Nadácie otvorenej spoločnosti).

Druhým krokem bylo postupné budování pěti navzájem propojených nadačních programů, vycházejících z nadační vize: Vzdělávací program (environmentální výchova a rozvoj mediální gramotnosti), Program rozvoje sociálních inovací (nástroj prosazování ověřených inovativních postupů do systémové roviny, řešící aktuální společenské problémy), Future Urban Living (městský rozvojový program vycházející z projektu revitalizaci Kollárova náměstí), Attitude Tank (společenský dopad nových technologií) a nadační vila Búdka 22 (hub sociálně a ekoinovačních institucí). Programy jsou vzájemně provázané, aby v duchu výše zmíněné mise byla nadace schopná identifikovat témata (postojový tank), konkrétními nástroji napomoci jejich realizaci (sociální inovace a městský program) a současně na ně připravit nastupující generace (vzdělávání). To celé se fyzicky zhmotňuje v nadační vile, která vytváří unikátní širší ekosystém aktérů usilujících o pozitivní společenský dopad zejména v oblasti společenských a environmentálních inovací.

V třetím kroku v roce 2019 došlo k dokončení upřesnění podob a vyhodnocení fungování jednotlivých programů a jejich pilotních fází, přičemž ty následně doznaly změn, o kterých se dočtete dále. Program Attitude Tank byl ukončen v roce 2018.

## Akademie sociální ekonomiky (ASE)

ASE je platforma organizací (zakládajícími členy jsou Green Foundation, Nadácia Slovenskej sporiteľne a Slovenská sporiteľňa), jejímž cílem je napomocť rozvoji sociálního podnikání na Slovensku. V roce 2018 byly spuštěny přípravy online vzdělávacího prostředí, které bylo spuštěno v březnu 2019 na adrese <https://www.akademiase.sk/>. V průběhu roku na se postupně přidávaly další nástroje (intenzivní workshopy, inkubátor a individuální poradenství).

ASE se stalo vyústěním a zúžením aktivit nadace na poli sociálních inovací a sociální ekonomiky. Jejím cílem je napomocť neziskovým organizacím, ale i jiným subjektům rozvíjet svůj společenský dopad skrze podnikatelské činnosti, čímž současně zvýší svou samostatnost na dalších zdrojích financování. Předpokladem, s kterým ASE pracuje, je, že právě v prostředí sociální ekonomiky postupně bude docházet ke vzniku a rozvoji sociálních inovací, tolik potřebných pro řešení celé řady společenských a environmentálních problémů na Slovensku.

Během roku 2019 využilo více jak 200 organizací a jednotlivců online vzdělání, přes 40 zástupců organizací se zúčastnilo intenzivních workshopů a přes 20 projektů prošlo inkubátorem. Přes 600 příjemců pak získává pravidelně informace ze světa sociální ekonomiky na Slovensku, novinky z oblasti legislativy a financování, ale i příklady dobré praxe a rozhovory s inspirativními lidmi.

## Vzdělávací program Roots&Shoots

Klíčovou aktivitou nadace je příprava nastupujících generací na zvládnutí společenských změn, které se bez dostatečně gramotné populace schopné porozumět novým technologiím, odpovědně se projevující vůči životnímu prostředí a aktivně využívající demokratické nástroje přímé či nepřímé správy věcí veřejných neobejde. Různé průzkumy postojů a chování mladých lidí na Slovensku ukazují nezáměr o dění ve společnosti a o aktivní zapojování se do řešení společenských problémů. Současně vzdělávací systém vykazuje strukturální nedostatky v přípravě mladých lidí na svá budoucí povolání a aktivní život v demokratické společnosti. Za tím účelem si nadace stanovila v oblasti vzdělávání cíl vytvořit plnohodnotnou metodiku neformální výchovy k trvale udržitelnému rozvoji na druhém stupni základních škol a na středních školách reagující na aktuální společenské problémy a v duchu současných výukových požadavků s realizací na celém Slovensku.

V roce 2019 nadace ukončila závěrečnou fázi testování vzdělávacího programu Roots&Shoots, který implementuje na Slovensku metodiku globálního programu vybudovaného Jane Goodall Institute a který spočívá v posilování odpovědnosti mladých lidí za prostředí a komunity, v kterých žijí. Vzdělávací terminologií jde o kombinaci výchovy k trvale udržitelnému rozvoji (at' už jde o její lidskoprávní, environmentální, sociální, kulturní či technologický aspekt) a výchovy k aktivnímu občanství, a to formou tzv. komunitního vzdělávání a vzdělávání orientovaného na místo. Tento způsob výchovy upřednostňuje formování akčních kompetencí žáků na úkor frontální výchovy, což je směr, kterým se bude (musí) ubírat výchova ve 21. století, kde znalosti přestávají mít primární roli a nastupují hlavně kompetence zvládnout dynamicky měnící se prostředí a současně přijmout individuální odpovědnost za stav sebe/obce/krajiny/planety.

V závěru testovací fáze byl zrealizován ve spolupráce s prof. Činčerou z Masarykovy univerzity v Brně postojový výzkum u absolventů programu a následně došlo k dílčí inovaci metodiky. Nyní bude program připravený k rozšíření po celém Slovensku.

## Blumentálská parta

Projekt Blumentálská parta vychází z programu Future Urban Living, který navazuje na aktivity realizované v roce 2017 v rámci projektu revitalizace Kollárova náměstí v Bratislavě. Kollárovo náměstí, centrální bod v centru města, kde se protínají hlavní osy pěší, automobilové a hromadné dopravy, bylo dlouhodobě zanedbávané a současně byl nevyužit potenciál institucí na náměstí působících (zejména vzdělávacích a kulturních). Součástí projektu revitalizace bylo uvedení náměstí do důstojného stavu (vyčištění a oprava mobiliáře a osvětlení). Současně byl zrealizován ve spolupráci s PDCS participativní proces, jehož cílem bylo definovat nové funkce náměstí a propojit relevantní aktéry pro jejich zajištění a dlouhodobou udržitelnost. Klíčová dvě doporučení vzešlá z participace se týkají uklidnění individuální automobilové dopravy a kvality veřejného prostoru na náměstí.

V roce 2019 nadace pokračovala ve snaze prosadit doporučení, které identifikovala participace, a současně na položení základů v roce 2018 pro dlouhodobý model aktivního zapojení aktérů do rozvoje okolí Kollárova náměstí a širší zóny, tzv. Blumentálské party. Blumentálská parta vznikla v polovině roku 2019 za účasti 10 zakládajících institucí a organizací z širšího okolí blumentálského kostela jako středobodu zóny zastupujících soukromý, veřejný a neziskový sektor.

Druhou polovinu roku 2019 tento první slovenský business development district využili na přípravu své činnosti. Byl vytvořen základní tým, zajištěny finance na rok 2020 a připravena komunikace. Hlavní činnost party směrem k systematické proměně veřejných prostranství v zóně a jejich lepšímu využití pro společenské, kulturní, podnikatelské a oddychové účely bude zahájena zkraje roku 2020.

Více o partě najdete zde: <https://blumentalskapartia.sk/>.

## Nadační vila Búdka 22

Búdka 22 je fyzickým zhmotněním nadačních programů v prostoru Bratislavy a jejího okolí. Vytváří komunitu spřízněných organizací a jednotlivců, kteří se věnují zejména sociálním a environmentálním inovacím. Búdka 22 vytváří prostor pro činnost těchto subjektů, jejich vzájemnou spolupráci a působení na veřejnost. Búdka 22 současně slouží jako příklad environmentálně šetrného domu s využitím běžně dostupných (tj. i finančně) postupů. Její rekonstrukce proběhla v souladu s principy cirkulární ekonomiky (využití odpadových materiálů jako suroviny, certifikovaných materiálů bez chemických látek, důraz na obnovu původních zařízení a až v krajním případě pořízení nových) a provozně funguje na principu zero waste (tedy ve snaze předcházet vzniku odpadu).

Búdka 22 slouží svému novému účelu od prosince 2017. Dům nyní naplno slouží zhruba 40 obyvatelům.

Více o Búdce najdete zde: <https://budka22.eu/>.



## Přehled příjmů podle zdrojů a jejich původu v roce 2019

### Zdroje příjmů:

- Přijaté příspěvky od jiných organizací.....	116.120,00
- Přijaté příspěvky od fyzických osob.....	85.091,27
- Příspěvky z podílu zaplacené daně.....	707,79
- Jiné ostatní výnosy/organizace školení.....	2655,00
- Dotace.....	9.500,00
- <b>Celkem.....</b>	<b>214.074,06</b>

### Přehled dárců v roce 2019 (nad 331,- EUR)

#### Přijaté příspěvky od jiných organizací:

- Středisko ekologické výchovy SEVER, Horní Maršov, o.p.s.....	9.120,00
- Nadácia Slovenskej sporiteľne.....	30.000,00
- BRAUN HOLDING, s.r.o.....	77.000,00
- <b>Celkem.....</b>	<b>116.120,00</b>

#### Přijaté příspěvky od fyzických osob:

- Příspěvky od zakladatele nadace Borise Zeleného.....	55.091,27
- Příspěvek - Michaela Ikrenyi Lazarová.....	30.000,00
- <b>Celkem.....</b>	<b>85.091,27</b>

#### Přijaté příspěvky z veřejných zdrojů (dotace):

- Slovenská agentura životného prostredia.....	9.500,00
- <b>Celkem.....</b>	<b>9.500,00</b>

## Přehled výdajů v roce 2019

### Celkové výdaje nadace:

- Náklady na činnost nadace - 166.542,48 EUR
- Náklady na správu nadace - 25.978,80 EUR
- Dohromady - 192.521,28 EUR

### Náklady na správu nadace:

- Ekonomická agenda - 4.203,22 EUR
- Hrubé mzdy - správce - 15.873,73,- EUR
- SP, ZP - správce - 5.587,43,- EUR
- Zákonné sociální náklady - 314,42 EUR
- Dohromady - 25.978,80 EUR

## Ostatní

Změny vykonané v nadační listině a ve složení orgánů:

- Nadace během roku 2019 nečinila žádné změny v nadační listině a ve složení orgánů.

Přehled o činnosti nadačních fondů:

- Nadace během roku 2019 nezřídila a ani nevedla žádné nadační fondy.